

V e l e v á ž e n ý p a n e k h o l e !

Dnes dostal jsem dopis od pana Pluhaře a přiznávám se Vám, že mně obsah jeho dosti zarazil. Viděl jsem v tom, že začíná býtí proti mým úmyslům jistá pochybnost a případně nedůvěra, že bych práci vůči svým krajanům na Volyni konal málo poctivě. Byl Jste, pane Kchole, prvním mužem, jehož jsem poznal ve Zdobunově jako člověka, který pojímá program české organizace seriosně a naprosto vážně se on zajímá a proto Vám píši v důsledku věcí, které se udály během 6 hodin, kdy jsem dal odpověď na dopis pana Pluhaře na Poštu.

Pan Pluhař mně mezi jiným psal -- podptýkám ale že psal psal způsobem velmi přátelským, za což jsem mu vlastně velmi vděčen, že tak mužně a otevřeně jednal -- že svými články, v nichž nabádám naše lidi, aby šli k volbě do ústavodárného shromáždění, s ukrajinskými sedláky a ne s velkostatkáři.

Panu Pluhařovi jsem na tuto věc, jakož i nadalší jeho náměty odpověděl obšírnějším dopisem. Pokládám p. Pluhaře za muže rovněž velmi inteligentního, který může podatí objasnění jiným a Vám jsem chtěl o této záležitosti říci vše osobně příští týden, kdy přijedu si osobně pro správné informace. Leč dnešní schůze předáků Cen-trální Ukrajinské rady, jíž jsem byl přítomen s našimi zástupci reč-dakce přiměla Vám psáti Vám ještě dnes.

Schůze tato mně naprosto přesvědčila, že jsem jednal poctivě, radě Vám, abyste nešli s velkostatkáři. Učinil jsem přímý dotaz na člena rady p. Volosoviče, nejvlivnějšího člověka v otázce pozemkové. Dotaz můj vrcholil v otázce: jak se zachováte pozemkové. Šel jsem ráda k naším větším státi, a dokazoval jsem, že tyto nabyli půdy své koupí, a za zaplacení cen velmi slušných koupili půdu špatnou, kterou teprve museli kultivirovat, aby ji přivedli na výnosnost dnešní. Podotkl jsem, že kdyby našim poměstkům měla býtí takováto země skonfiskována bez náhrady, že by to bylo nejen nespravedlností, ale že by to bylo přímo proti zásadám demokratické vlády Ukrajinské.

Po velmi živé debatě, příznivé všemi přítomnými Ukrajinci, a i těmi největšími revolucionářskými živli české věci, kteří se prohlásili, že Českoslovensí d o s t a t í a o s t a t í n e j l e p š í h o d n ě n í z a s v ě s n a - h y v p ř e d p o k l a d u, všeobecně toto: řekněte svým krajanům, a c p. Volosovič řekl, všeobecně toto: řekněte svým krajanům, že pokud se týče трудовé normy 50 desjatin nebude nikomu ublíženo.

Který bude chtítí mítí půdy do 50 desjatin, může ji mítí. Řekněte a píše jim přímo, že na konfiskaci českých poměstků se nemyslí. Buď přihlíženo v této otázce, aby z nich byly vytvořeny rodin-né státky. A nyní řekl: řekněte jim ale také tolik, že čekáme pochopení od nich takové, aby nezavdávali příčiny k živ-nivosti ukrajinských sedláků. My očekáváme od českých rolníků ještě mnoho a nechtěli bychom zklamání. A konec jeho řeči: můžete ujistití Vaše lidi, že na Ukrajině bude zkonfiskována půda jen jedinému Čechu a to jest pan Vondrák, který půdu svoji neobdělává.

Pane Kchole, když Vám mám býtí upřímný, řeknu Vám, že jsem jaksi nalezl ve Vás své h o c ě l o v ě k a. Podrobněji řečeno přítele, který mně rozumí. Řekl jsem Vám, že se chci usadití na Rusi. Mám proto své důvody, předně tu chci uplatnití své znalosti obchodní a za druhé chci zde usadití mé dva syny. A věřte, při takovýchto předpokladech nejedná člověk nepoctivě. Otázku, zorgan-izovatí Čechy Volýnské pronesl pan Svihovský mnohokrát a žádny se k tomu nehlásil. Přihlásil jsem se k tomu já. Zřekl jsem se na jistou dobu svého povolání obchodního jako ředitel závodu a vstoupil jsem do redakce Čechoslovana jako redaktor, České Volyně. Dříve ale, než jsem se k tomu odhodlal, uvážil jsem vše dobře a přišel jsem k náhledu, že je j e t o m o j í p o v i n - přišel jsem se a jsem tu. A ani řádka nepřijde do

Nezapřu v sobě nikdy krve českého sedláka, neboť celá moje rodina jsou sedláci. Doma ve vlasti byl jsem členem korporací rolnických jako nerolník a zaujímal jsem přední místa, přímo důvěrou mých krajanů mně vnučená. A nyní jsem v Rusku a měl bych jíti jinak, než jsem šel ve vlasti? Chci, i kdybych zde nezůstal, aby na mně každý, s nímž jsem se sešel, vzpomínal jen dobře. A že mně tak velmi záleží na úspěchu naší věci na Volyni, to proto, že jsem se vzal za to já. A proto chci pracovat Vám poctivě, takovou přímou Havlíčkovou poctivostí, který šel ku předu přes všechny překážky.

Z mých skrovných známostí o našich krajanech Volyni mám velmi světlé vzpomínky. Za režimu carského, kdy byli většími nevolníky než domorodci, naši krajané získávali si půdy pro svoji existenci svojí vyspělostí. A přece, tato vyspělost daleko dnes pokulhává za naší starou vlastí, kde poslední desetiletí život hospodářský vyšinul se nad myšlenku našich krajanů na Rusi. **A to je v tom zkostratěném Rakousku!** A představte si, co zde, při dobré vůli dalo by se vykonati ve svobodné Ukrajině.

A Ukrajinci? Přese vše, co se mu přikládá špatných vlastností, musíme mu přiznati mnohé přednosti a musíme ho uznávati jako národ, který má právo na bytí. Stýkám se s různými osobnostmi ruské společnosti, s lidmi seriosními a ti jsou stejného náhledu se mnou, že Ukrajinci nyní předčí ve svém tvoření ostatní národnosti Ruské.

A nyní: Ukrajinci dosáhli své samostatnosti. Tedy samozřejmě, že s nimi musíme počítati. To je prostě příkaz doby a politické chytrosti. A chytrý politik v takovém případě přistoupí k likvidaci čili vyrovnání: **z a p o m e n e s e t o**, co bylo a navazují se nové společenské poměry.

A to je to, co já vidím nám nutným. Naší lidé musí nyní začít jinak. Musí sympatizovati s Ukrajinci, pro jich svobodu, jich školu atd. Při tom nikterak nebudou poškozeni, neboť svojí vyspělostí zůstanou vřda nad Ukrajinci. Takovéto otázky nelze rozebíratí novinářsky, ty třeba šířiti od muže k muži. A to jest povinností nás všech. Proto chci přijeti na Volyn, abychom se sešli a o této věci pohovořili. Prosím, abyste pp. krajany na takovou debatu připravil.

Jest tu přednět debaty na podkladě tomtoto:

Ukrajinci nabízejí nám lojálně, abychom my Čechové na Volyni, vlastně **Vy** Čechové na Volyni sestavili řádné seznamy voličů a dle těch nám bude vyměřen počet zástupců-poslanců do Ukrajinského sněmu. Přes to, že p. Švihovský pracuje neunavně -- mohu Vás ubezpečiti v této věci, že můžete býti na svého krajana hrdí -- a domáhá se co největších výhod pro Vás, přes to stále tvrdí, že dosavadní projekt vládní musí býti překonán vzorným soupisem našich voličů, který prokáže naše spravedlivé zastoupení.

A nyní uvažte vše, proč my pracujeme **p r o t i** zemelným sobstvenníkům. Na jedné straně sympatie k českým malým a středním zemědělcům ba i k vekostatkářům po vzoru našich českých poměštíků, na druhé straně **přímý odpor proti velikým držitelům půdy, jako je p. Vondrák.** Pánové, k vůli jednomu člověku nesmí trpěti všichni ostatní! Tedy můj názor doufám uznáte.

My musíme využití doby jak nejlépe se dá. Já dříve měl na mysli organizaci hospodářskou, doufaje, že věci politické tak rychle neuzrají.

Ale nyní musíme v důsledku nutnosti vrhnouti se na organizaci politickou. Přijedu do týdne k Vám se vším materiálem a začnu v té věci pracovati.

Pokud se týče výloh na tuto agitaci, je třeba abych Vám podal vysvětlení. Pan Švihovský prohlásil následující v našem redakčním sboru: Když jsem byl ještě mladým jinochem, má touha byla založiti český časopis, který by hájil potřeby mých krajanů. Byl jsem ale velmi malým člověkem, a když konečně jsem tento můj sen uskutečnil, pracoval jsem s penězi českých měšťáků, kteří, když jsem nemohl vykážati výnosnost listu, přestali rázem se svojí vlasteneckou náklonností. Nyní jsem závažnějším člověkem a bylo

A jak znám já dnes redaktora V. Švihovského, dělá to s takovou láskou, s takovým zápalem, že by ti mnozí, kteří mu ještě před nedávnem znemožnili vydávání listu následkem neposkytnutí pomoci finanční, velmi se nad tím mohli zamyslet.

Ujednáno je na Můj návrh a za podpory p. Švihovského zorganizovati naše krajany na Volyni na základě moderní organizace. Ne tak, jak začal Svaz, ale tak jak Vám naznačuje Čechoslovan, ne chvílkově, ale úplně a naprosto samostatně. Čechové Volynští musí býti úplně samostatní od nadřízenosti Kijevského Svazu. Oni budou podporovati Svaz v jeho intencích všemožně právě tak, jako všemi silami budou uznávati Národní radu Českou jako nejdůležitější složku našeho revolučního hnutí, ale po stránce svého bytí jako přísilující Ukrajiny budou vystupovati úplně samostatně. To není separatismus, ale to je povinnost, má-li organizace jejich bytí zdravou.

A tak, jako Čechové Volynští budou míti svoji velikou organizaci ve svém středu, utvoří se i střediska v jiných oblastech ruských, v nichž žijí Čechové. A tito spojí se v ústředí ku př. Česká Rada na Ukrajině, jak jsme naznačili v posledním čísle Čechoslovana.

O této věci mohu Vám říci jen tolik, že článek můj vyvolal značného rozruchu v kruzích správy Svazu. Ti pánové totiž osobují si právo na vedení českého života v Rusku ale to až tehdy, když vyskytne se nějaký reální návrh. Měli jsme se prý dříve zeptati. No, já bych byl stejného názoru, kdybych byl přesvědčen, že se to myslí upřímně. Ale ono to není rozhodně upřímné. Pánové ve Svazu jsou velmi dobří lidé, ale na takovéto řešení radikální nemají času ani odvahy. A kdyby měli vysílati na Volyn k organizování takové pracovníky jako posledně před 2ma měsíci, -- a takové by to asi bylo -- pak škoda času, práce a peněz!

My musíme začítí realizovati všechny zdravé myšlenky ráz na ráz! My musíme zdolati všechny předsudky mravní ukázněnosti a k tomu je třeba součinností všech dobrých lidí na Volyni. A proto navrhuji: Až k Vám přijedu, pozveme všechny naše uvědomělé občany k společné poradě a o věci pohovoříme. Prodebátujeme vše a usneseme se na nějakém principu, podle něhož půjdem. Já zůstanu pak až do skončení věci. Tím bude vše rázem odbyto, lidem vysvětlí se vše na místě, nebude třeba psáti v časopise různé výzvy a bude klid a půjde vše svým tempem. Potřebné tiskopisy přivezu s sebou.

Končím. Chci donéstí tento dopis ještě na nádraží k poště a doufám, vážený příteli, že mně pochopujete, že píši Vám tak poctivě, jak může psáti jen člověk, který by si přál, aby naše věc zvítězila. To bude odměnou tohoto člověka.

Vám oddaný

Kijev, 11. května 1917.

Joza Rank

Zítřka Vám posílám několik bedniček slabikářů. Prodávějte je po 70 kop.
~~.....~~ Kreslící papír zašleme v pátek, dříve nelze, nemáme bedniček.